

Räcker det med ett familjehem?

Undersökning av vilket stöd unga i familjehem får, vill ha och behöver

FoU Välfärds konferens, 12 oktober 2023

Anjelica Hammersjö, analytiker, FoU i Väst

Ett uppdrag från civilsamhället

Uppdrag från föreningen Maskrosbarn –
intressant för kommunerna

Maskrosbarns hypotes: Ett familjehem varken
kan eller bör uppfylla alla ungdomarnas behov

Maskrosbarns frågetecken: Vad är det
egentligen som avgör om ungdomar får
ytterligare insatser utöver familjehemmet?

**MASKROS
BARN**

Kort om undersökningen

- Bättre förstå hur ungdomar, familjehem och socialsekreterare ser på frågan om ungas behov av och tillgång till stöd under en placering.
- Nio gruppintervjuer med ungdomar som bor i familjehem (n=12), familjehemsföräldrar (n=8) respektive socialsekreterare (n=15)
- Ungdomar och familjehemsföräldrar rekryterades via Maskrosbarn
- Förberedda teman för att sätta i gång diskussionen

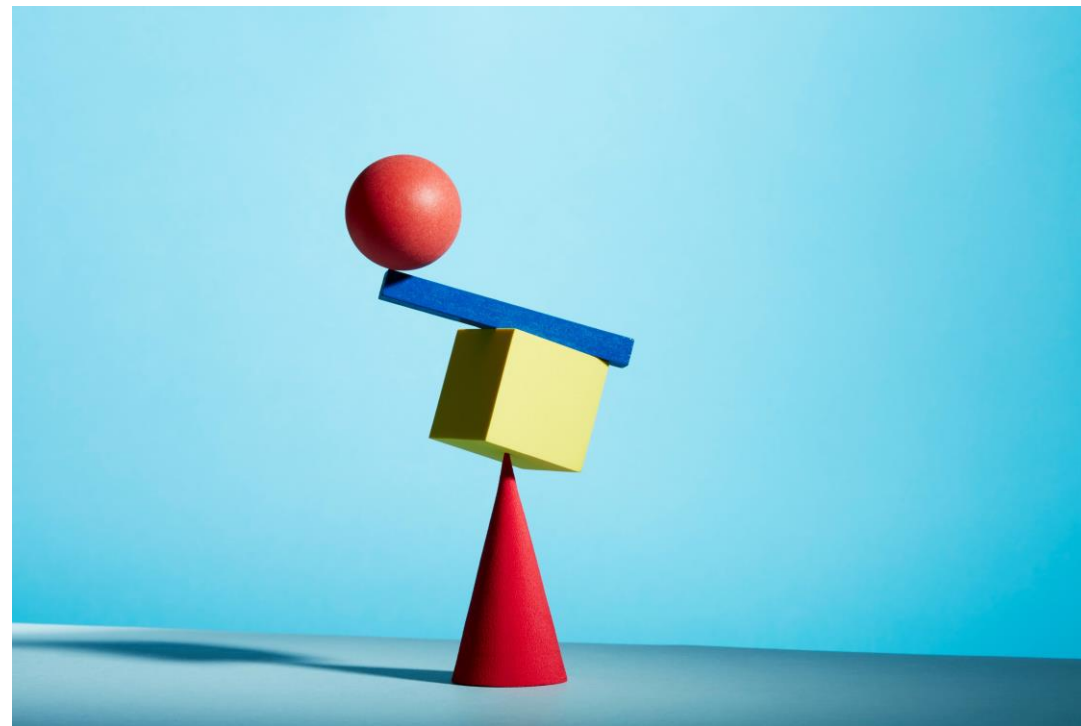

Kort om rapporten

Tre resultatkapitel (ett per respondentgrupp)

- Vilket stöd unga kan få av familjehemmet
- Vilket stöd unga kan få av andra än familjehemmet
- Vilket stöd som saknas idag
- (Vad som avgör om en ungdom får ytterligare insatser)

Rapporten publiceras i mitten av november

Några nedslag i resultatet

Vad kunde familjehemmet stötta i? 1(2)

Respondent 1: Familjehemmet kan göra allt det här, det finns inget som stoppar dem för allt är inom deras... de kan nå det. Det är mer ifall de gör det...

Respondent 2: ...och orkar. Om man själv låter dem.

(ungdomar, fokusgrupp 1)

Förberedda teman

Kontakten med
ursprungsfamiljen

Kontakten med
familjehemmet

Kontakten med
socialtjänsten

Skolarbete

Vänner

Fritidsintressen

Kropp och hälsa

Känslomässigt
stöd

Annat

Vad kunde familjehemmet stötta i? 2(2)

Några teman i rapporten

Känslor

Vänner

Regler och
gränssättning

Hälsa

Skolarbete

Ursprungsfamiljen

Fritidsaktiviteter

Lösa praktiska
frågor

Bli vuxen och flytta
hemifrån

Exempel på positiva upplevelser

Att som ungdom bli stärkt i sig själv:

Efter att jag har bott där i [flera] år har soc sagt, skolan sagt... alla runt oss har sagt... jag har... blivit en annan människa än jag var förut och de säger att det är tack vare [F]. Då säger [F]... nej, det är det inte, det är att hon har velat förändra sig, men ni har inte låtit henne förändra sig. Ni lyssnade inte på henne, men nu lyssnar ni och då ser ni själva vad hon åstadkommer.

(ungdom fokusgrupp 2)

[F] = familjehemsföräldern

Att som familjehemsförälder kunna ordna det stöd som behövs:

Jag fick hjälp av soc med blanketten, men det tog bara fjorton dagar. Sen ordnade jag även en psykolog hemma på vår vårdcentral för jag sprang på en psykolog som precis hade börjat där, så började jag prata med henne.

(familjehemsförälder, fokusgrupp 2)

Exempel på negativa upplevelser

Att som ungdom bli lämnad ensam med sina känslor

De tror att jag blir starkare om de inte kommer, men i längden behövs det stödet för man mår inte bra av att gå in i sitt rum och gråta hela tiden efter att något har hänt.

(ungdom, fokusgrupp 1)

Att som familjehemsförälder ha otydliga ekonomiska förutsättningar

Vad kan man få ersättning för? Det är så otydligt, tycker jag. Varje gång vi kan ta upp något så säger vår [socialsekreterare] "jag ska kolla med min chef om det här går" [...] Jag fattar att [ungdomen] inte kan gå i tre olika aktiviteter [...] men hon har en aktivitet som hon säger att hon inte kan få för. Nästa gång kan hon få för en resa... jag fattar inte, vad är det som ingår...

(familjehemsförälder, fokusgrupp 3)

Vad saknas och vad behöver bli bättre?

Några exempel på vad ungdomarna saknade:

- Någon att prata med under flexibla former
- En mer närvarande socialsekreterare
- Mer delaktighet och inflytande
- Mandat för familjehemsföräldrarna att lösa enkla frågor

Några exempel på vad familjehemsföräldrarna saknade:

- Mer stöd från socialtjänsten
- Tydligare information från socialtjänsten
- Ett enklare system för samtycke
- Stöd inför flytt från familjehemmet

Några exempel på vad socialsekreterarna saknade:

- Mer kontinuitet och tid för ungdomarna
- "Multiprofessionella team" inom socialtjänsten
- Nationellt register över familjehem
- Minimikrav för förstärkta familjehem och behandlingsfamiljer

Så vad avgjorde om ungdomen fick ytterligare insatser utöver familjehemmet?

- Svårt att svara på!
- Några hypoteser i intervjuerna:
  - Vad ungdomar och familjehem själva efterfrågar
  - Hur väl socialsekreteraren känner barnet
  - Hur väl socialsekreteraren känner till utbudet
  - Hur generös beslutande chef är
  - Risken för att problem ska eskalera och placeringen inte längre fungera
  - Om barnet är placerat i den egna kommunen eller i en annan kommun

Frågor för socialtjänsten

- Vilket stöd finns tillgängligt för unga i familjehem?
- Vilket stöd når vilka ungdomar?
- Hur går bedömningen av stödbehov till?
- Hur går det för ungdomar efter avslutad placering?
- Givet svaret på frågorna ovan – vad är vägen framåt?

Kontakt

Anjelica Hammersjö, analytiker

Anna Melke, forskare

anjelica.hammersjo@goteborgsregionen.se

anna.melke@goteborgsregionen.se